

THE PALIVERSE PROJECT

Το σύμπαν της σοφίας του Βούδα

Σχόλια (Aṭṭhakathā)

Ο Κανόνας των Ομιλιών - Σχόλια (Sutta Piṭaka -
Aṭṭhakathā)

1. Η συλλογή των μακρών ομιλιών - Σχόλια (1. Dīgha
Nikāya - Aṭṭhakathā)

1. Σχόλια για το κεφάλαιο για το σύνολο της ηθικής
(1. Sīlakkhandhavaggaṭṭhakathā)

5. Σχόλια για την ομιλία στον Κουτατάντα
(5. Kūṭadantasuttavaṇṇanā)



PaliVerse

1. Η συλλογή των μακρών ομιλιών - Σχόλια

1. Σχόλια για το κεφάλαιο για το σύνολο της ηθικής

5. Kūṭadantasuttavaṇṇanā

323. Evaṃ me sutāṃ...pe... magadhesūti kūṭadantasuttaṃ. Tatrāyaṃ apubbapadavaṇṇanā. Magadhesūti magadhā nāma jānapadino rājakumārā, tesāṃ nivāso ekopi janapado rūlhiṣaddena magadhāti vuccati, tasmīṃ magadhesu janapade. Ito paraṃ purimasuttadvaye vuttanayameva. Ambalaṭṭhikā brahmajāle vuttasadisāva. Kūṭadantoti tassa brāhmaṇassa nāmaṃ. Upakkhaṭoti sajjito. Vacchatarasatānīti vacchasatāni. Urabbhāti taruṇameṇḍakā vuccanti. Ete tāva pāliyaṃ āgatāyeva. Pāliyaṃ pana anāgatānampi anekesaṃ migapakkhīnaṃ sattasattasatāni sampiṇḍitānevāti veditabbāni. Sabbasattasatikayāgaṃ kiresa yajitukāmo hoti. Thūṇūpanītānīti bandhitvā ṭhapanatthāya yūpasaṅkhātāṃ thūṇaṃ upanītāni.

328. Tividhanti ettha vidhā vuccati ṭhapanā, tiṭṭhapananti attho. Soḷasaparikkhāranti soḷasaparivāraṃ.

330-336. Paṭivasantīti yaññānubhavanatthāya paṭivasanti. Bhūtapubbanti idaṃ bhagavā pathavīgataṃ nidhiṃ uddharitvā purato rāsīṃ karonto viya bhavaapaṭicchannaṃ pubbacaritaṃ dassento āha. Mahāvijitoti so kira sāgarapariyantaṃ mahantaṃ pathavīmaṇḍalaṃ vijini, iti mahantaṃ vijitamassāti mahāvijito tveva saṅkhyāṃ agamāsi. Aḍḍhotiādīsu yo koci attano santakena vibhavana aḍḍho hoti, ayaṃ pana na kevalaṃ aḍḍhoyeva, mahaddhano mahatā aparimāṇasaṅkhyena dhanena samannāgato. Pañcakāmaguṇavasena mahantā uḷārā bhogā assāti mahābhogo. Piṇḍapiṇḍavasena ceva suvaṇṇamāsakarajatamāsakādivasena ca jātārūparajatassa pahūtātāya pahūtājātārūparajato, anekakoṭṭisaṅkhyena jātārūparajatenā samannāgatoti attho. Vittīti tuṭṭhi, vittiyā upakaraṇaṃ vittūpakaraṇaṃ tuṭṭhikāraṇanti attho. Pahūtaṃ nānāvidhālaṅkārasuvaṇṇarajatabhājanādibhedaṃ vittūpakaraṇamassāti pahūtavittūpakaraṇo. Sattaratanaṅkhatassa nidahitvā ṭhapitadhanassa sabbapubbaṇṇāparaṇṇasaṅgahitassa dhaññaṃ ca pahūtātāya pahūtadhanadhañño. Athavā idamassa devasikaṃ paribbayadānaggahaṇādivasena parivattanadhanadhaññavasena vuttaṃ.

Paripuṇṇakosakoṭṭhāgāroti koso vuccati bhaṇḍāgāraṃ, nidahitvā ṭhapitena dhanena paripuṇṇakoso, dhaññaṃ paripuṇṇakoṭṭhāgāro cāti attho. Athavā catubbidho koso - hatthī, assā, rathā, pattīti. Koṭṭhāgāraṃ tividhaṃ - dhanakoṭṭhāgāraṃ, vatthakoṭṭhāgāraṃ, dhaññaakoṭṭhāgāraṃ, taṃ sabbampi paripuṇṇamassāti paripuṇṇakosakoṭṭhāgāro. Udaḍḍhīti uppaṇṇi. Ayaṃ kira rājā ekadivasāṃ ratanāvalokanacārikaṃ nāma nikkhanto. So bhaṇḍāgārikaṃ pucchi - “tāta, idaṃ evaṃ bahudhanaṃ kena saṅgharita”nti? Tumhākaṃ pitupitāmahādīhi yāva sattaṃ kulaparivaṭṭāti. Idaṃ pana dhanāṃ saṅgharitvā te kuhiṃ gatāti? Sabbeva te, deva, maraṇavasāṃ pattāti. Attano dhanāṃ agahetvāva gatā, tātāti? Deva, kiṃ vadetha,

dhanam nāmetam pahāya gamanīyameva, no ādāya gamanīyanti. Atha rājā nivattitvā sirīgabbhe nisinno - ‘adhigatā kho me’tiādīni cintesi. Tena vuttam - “evam cetaso parivittakko udapādī”ti.

337. Brāhmaṇam āmantetvāti kasmā āmantesi? Ayam kirevam cintesi - “dānam dentena nāma ekena paṇḍitena saddhiṃ mantetvā dātum vaṭṭati, anāmantetvā katakammañhi pacchānutāpam karotī”ti. Tasmā āmantesi. Atha brāhmaṇo cintesi - “ayam rājā mahādānam dātukāmo, janapade cassa bahū corā, te avūpasametvā dānam dentassa khīradadhitaṇḍulādi ke dānasambhāre āharantānam nippurisāni gehāni corā vilumpissanti janapado corabhayeneva kolāhalo bhavissati, tato rañño dānam na ciram pavattissati, cittampissa ekaggaṃ na bhavissati, handa, nam etamattham saññāpemī”ti tato tamattham saññāpento “bhoto, kho rañño”tiādīmāha.

338. Tattha sakaṇṭakoti corakaṇṭakehi sakaṇṭako. Panthaduhanāti panthaduhā, panthaghātakāti attho. Akiccakārī assāti akattabbakārī adhammakārī bhaveyya. Dassukhīlanti corakhīlam. Vadhena vāti māraṇena vā koṭṭanena vā. Bandhanenāti addubandhanādinā. Jāniyāti hāniyā; “satam gaṇhatha, sahasam gaṇhathā”ti evam pavattitadaṇḍenāti attho. Garahāyāti pañcasikhamuṇḍakaraṇam, gomayasiñcanam, gīvāya kudaṇḍakabandhananti evamādīni katvā garahapāpanena. Pabbājanāyāti raṭṭhato nīharaṇena. Samūhanissāmīti sammā hetunā nayena kāraṇena ūhanissāmī. Hatāvasesakāti matāvasesakā. Ussahantīti ussāham karonti. Anuppadetūti dinne appahonte puna aññampi bījañca bhattañca kasiupakaraṇabhaṇḍañca sabbam detūti attho. Pābhatam anuppadetūti sakkhiṃ akatvā paṇṇe anāropetvā mūlacchejjavasena bhaṇḍamūlam detūti attho. Bhaṇḍamūlassa hi pābhatanti nāmam. Yathāha -

“Appakenapi medhāvī, pābhatena vicakkhaṇo;
Samuṭṭhāpeti attānam, aṇum aggiṃva sandhama”nti.

Bhattavetananti devasikaṃ bhattañceva māsikā diparibbayañca tassa tassa kusalakammasūrabhāvānurūpena ṭhānantaragāmanigamādidānena saddhiṃ detūti attho. Sakammapasutāti kasivāñijjādīsu sakesu kammesu uyyuttā byāvaṭṭā. Rāsikoti dhanadhaññānam rāsiko. Khemaṭṭhitāti khemena ṭhitā abhayā. Akaṇṭakāti corakaṇṭakarahitā. Mudā modamānāti modā modamānā. Ayameva vā pāṭho, aññamaññam pamuditacittāti adhippāyo. Apārutagharāti corānam abhāvena dvārāni asaṃvaritvā vivaṭadvārāti attho. Etadavocāti janapadassa sabbākārena iddhaphītabhāvam ṇatvā etam avoca.

Catuparikkhāraṇaṇā

339. Tena hi bhavam rājāti brāhmaṇo kira cintesi - “ayam rājā mahādānam dātum ativiya ussāhajāto. Sace pana attano anuyantā khattiyādayo anāmantetvā dassati. Nāssa te attamanā bhavissanti; yathā dānam te attamanā honti, tathā karissāmī”ti. Tasmā “tena hi bhava”ntiādīmāha. Tattha negamāti nigamavāsino. Jānapadāti janapadavāsino. Āmantayatanti āmantetu jānāpetu. Yam mama assāti yam tumhākaṃ anujānanam mama bhaveyya. Amaccāti piyasahāyakā. Pārisajjāti sesā āṇattikārakā. Yajataṃ bhavam rājāti yajatu bhavam, te kira - ayam rājā “aham issaro”ti pasayha dānam adatvā amhe āmantesi, ahonena suṭṭhu kata”nti attamanā evamāhaṃsu. Anāmantite panassa yaññatṭhānam dassanāyapi na gaccheyyūṃ. Yaññakālo mahārājāti deyyadhammasmiñhi asati mahallakakāle ca evarūpaṃ dānam dātum na sakkā, tvaṃ pana mahādhano ceva taruṇo ca, etena te yaññakāloti

dassentā vadanti. Anumatipakkhāti anumatiyā pakkhā, anumatidāyakāti attho. Parikkhārā bhavantīti parivārā bhavanti. “Ratho sīlaparikkhāro, jhānakkho cakkavīriyo”ti ettha pana alaṅkāro parikkhāroti vutto.

Aṭṭhaparikkhāraṇṇanā

340. Aṭṭhahaṅgehi ubhato sujātādīhi aṭṭhahi aṅgehi. Yasasāti āṇāṭhapanasamatthatāya. Saddhoti dānassa phalaṃ atthīti saddahati. Dāyakoti dānasūro. Na saddhāmattakeneva tiṭṭhati, pariccajitumpi sakkotīti attho. Dānapatīti yaṃ dānaṃ deti, tassa pati hutvā deti, na dāso, na sahāyo. Yo hi attanā madhuraṃ bhuñjati, paresaṃ amadhuraṃ deti, so dānasaṅkhātassa deyyadhammassa dāso hutvā deti. Yo yaṃ attanā bhuñjati, tadeva deti, so sahāyo hutvā deti. Yo pana attanā yena kenaci yāpeti, paresaṃ madhuraṃ deti, so pati jeṭṭhako sāmī hutvā deti, ayaṃ tādīsoti attho. Samaṇabrāhmaṇakapaṇaddhikavaṇibbakayācakānanti ettha samitapāpā samaṇā, bāhitapāpā brāhmaṇā. Kapaṇāti duggatā daliddamanussā. Addhikāti pathāvino. Vaṇibbakāti ye - “iṭṭhaṃ dinnaṃ, kantaṃ, manāpaṃ, kālena anavaṇṇaṃ dinnaṃ, dadaṃ cittaṃ pasādeyya, gacchatu bhavaṃ brahmaloka”ntiādīnā nayena dānassa vaṇṇaṃ thomayamānā vicaranti. Yācakāti ye - “pasatamattaṃ detha, sarāvamattaṃ dethā”tiādīni vatvā yācamānā vicaranti. Opānabhūtoti udapānabhūto. Sabbesaṃ sādharmaṇaparibhogo, catumahāpathe khatapokkharāṇi viya hutvāti attho. Sutajātassāti ettha sutameva sutajātaṃ. Atītānāgatapaccuppanne atthe cintetunti ettha - “atīte puññaṃ katattāyeva me ayaṃ sampattī”ti, evaṃ cinto atītamatthaṃ cintetum paṭibalo nāma hoti. “Idāni puññaṃ katvāva anāgate sakkā sampattiṃ pāpuṇitu”nti cinto anāgatamatthaṃ cintetum paṭibalo nāma hoti. “Idaṃ puññaṃ kammaṃ nāma sappurisānaṃ āciṇṇaṃ, mayhaṅca bhogaṇi saṃvijjanti, dāyakacittampi atthi; handāhaṃ puññaṃ karomī”ti cinto paccuppannamatthaṃ cintetum paṭibalo nāma hotīti veditabbo. Iti imānīti evaṃ yathā vuttāni etāni. Etehi kira aṭṭhahaṅgehi samannāgatassa dānaṃ sabbadisāhi mahājano upasaṅkamati. “Ayaṃ dujjāto kittakaṃ kālaṃ dassati, idāni vipphaṇṇasāri hutvā upacchindissatī”ti evamādīni cintetvā na koci upasaṅkamitabbaṃ maññati. Tasmā etāni aṭṭhahaṅgāni parikkhārā bhavantīti vuttāni.

Catuparikkhārādivaṇṇanā

341. Sujaṃ paggaṇhantānanti mahāyāgapatiṅgaṇhanaṭṭhāne dānakaṭacchum paggaṇhantānaṃ. Imehi catūhīti etehi sujātādīhi. Etesu hi asati - “evaṃ dujjātassa saṃvidhānena pavattadānaṃ kittakaṃ kālaṃ pavattissatī”tiādīni vatvā upasaṅkamitāro na honti. Garahitabbābhāvato pana upasaṅkamantiyeva. Tasmā imānīpi parikkhārā bhavantīti vuttāni.

342. Tisso vidhā desesīti tīṇi ṭhapanāni desesi. So kira cintesi - “dānaṃ dadamānā nāma tiṇṇaṃ ṭhānānaṃ aññatarasmiṃ calanti handāhaṃ imaṃ rājānaṃ tesu ṭhānesu paṭhamataraññeva niccalaṃ karomī”ti. Tenassa tisso vidhā desesīti. So bhoto raññoti idaṃ karaṇatthe sāmivacanaṃ. Bhotā raññāti vā pāṭho. Vipphaṇṇasāro na karaṇīyoti “bhogaṇaṃ vigamahetuko pacchānutāpo na kattaṃ, pubbacetanā pana acalā patiṭṭhapetabbā, evaṃhi dānaṃ mahapphalaṃ hotī”ti dasseti. Itaresupi dvīsu ṭhānesu eseva nayo. Muñcacetanāpi hi pacchāsamanussaraṇacetanā ca niccalāva kātabbā. Tathā akarontassa dānaṃ na mahapphalaṃ hoti, nāpi ulāsesu bhogesu cittaṃ namati, mahāroruvaṃ upapannassa seṭṭhigahapatino viya.

343. Dasahākārehi dasahi kāraṇehi. Tassa kira evaṃ ahosi - sacāyaṃ rājā dussīle

disvā - “nassati vata me dānaṃ, yassa me evarūpā dussilā bhuñjantī”ti sīlavantesupi vippaṭisāraṃ uppādessati, dānaṃ na mahapphalaṃ bhavissati. Vippaṭisāro ca nāma dāyakānaṃ paṭiggāhakatova uppajjati, handassa paṭhamameva taṃ vippaṭisāraṃ vinodemīti. Tasmā dasahākārehi upacchijjitum yuttaṃ paṭiggāhakesupi vippaṭisāraṃ vinodesīti. Tesaññeva tenāti tesaññeva tena pāpena aniṭṭho vipāko bhavissati, na aññesanti dasseti. Yajataṃ bhavanti detu bhavaṃ. Sajjatanti vissajjatu. Antaranti abbhantaraṃ.

344. Soḷasahi ākārehi cittaṃ sandassesīti idha brāhmaṇo rañño mahādānānumodanaṃ nāma āradhho. Tattha sandassesīti - ‘idaṃ dānaṃ dātā evarūpaṃ sampattiṃ labhatī’ti dassetvā dassetvā kathesi. Samādapesīti tadatthaṃ samādapetvā kathesi. Samuttejesīti vippaṭisāravinodanena cittaṃ vodāpesi. Sampahaṃsesīti ‘sundaraṃ te kataṃ, mahārāja, dānaṃ dadamānenā’ti thutiṃ katvā kathesi. Vattā dhammato natthīti dhammena samena kāraṇena vattā natthi.

345. Na rukkhā chijjimsu yūpatthāya na dabbhā lūyimsu barihisatthāyāti ye yūpanāmake mahāthambhe ussāpetvā - “asukarājā asukāmacco asukabrāhmaṇo evarūpaṃ nāma mahāyāgaṃ yajatī”ti nāmaṃ likhitvā ṭhapenti. Yāni ca dabbhatiṇāni lāyitvā vanamālāsankhepena yaññasālaṃ parikkhipanti, bhūmiyaṃ vā pattharanti, tepi na rukkhā chijjimsu, na dabbhā lūyimsu. Kiṃ pana gāvo vā ajādayo vā haññissantīti dasseti. Dāsāti antogehadāsādayo. Pessāti ye pubbameva dhanam gahetvā kammaṃ karonti. Kammakarāti ye bhattavetanaṃ gahetvā karonti. Daṇḍatajjitā nāma daṇḍayaṭṭhimuggarādīni gahetvā - “kammaṃ karoṭha karoṭhā”ti evaṃ tajjitā. Bhayatajjitā nāma - sace kammaṃ karosi, kusalaṃ. No ce karosi, chindissāma vā bandhissāma vā māressāma vāti evaṃ bhayena tajjitā. Ete pana na daṇḍatajjitā, na bhayatajjitā, na assumukhā rodamānā parikammāni akaṃsu. Atha kho piyasamudācāreneva samudācariyamānā akaṃsu. Na hi tattha dāsaṃ vā dāsāti, pessaṃ vā pessāti, kammakaraṃ vā kammakarāti ālapanti. Yathānāmaseneva pana piyasamudācārena ālapitvā itthipurisabalavantadubbalānaṃ anurūpameva kammaṃ dassetvā - “idañcidañca karoṭhā”ti vadanti. Tepi attano rucivaseneva karonti. Tena vuttaṃ - “ye icchimsu, te akaṃsu; ye na icchimsu, na te akaṃsu. Yaṃ icchimsu, taṃ akaṃsu; yaṃ na icchimsu, na taṃ akaṃsū”ti. Sappitelanavanītadadhimadhuphāṇitena ceva so yañño niṭṭhānamagamāsīti rājā kira bahinagarassa catūsu dvāresu antonagarassa ca majjheti pañcasu ṭhānesu mahādānasālāyo kārāpetvā ekekissāya sālāya satasahassaṃ satasahassaṃ katvā divase divase pañcasatasahassāni vissajjetvā sūriyuggamanato paṭṭhāya tassa tassa kālassa anurūpehi sahatthena suvaṇṇakatacchum gahetvā paṇītehi sappitelādisammisseheva yāgukhajjakabhatabyañjanapānakādīhi mahājanaṃ santappesi. Bhājanāni pūretvā gaṇhitukāmānaṃ tatheva dāpesi. Sāyaṇhasamaye pana vatthagandhamālādīhi sampūjesi. Sappiādīnaṃ pana mahācāṭiyo pūrāpetvā - “yo yaṃ paribhuñjitukāmo, so taṃ paribhuñjatū”ti anekasatesu ṭhānesu ṭhapāpesi. Taṃ sandhāya vuttaṃ - “sappitelanavanītadadhimadhuphāṇitena ceva so yañño niṭṭhānamagamāsī”ti.

346. Pahūtaṃ sāpateyyaṃ ādāyāti bahuṃ dhanam gahetvā. Te kira cintesum - “ayaṃ rājā sappitelādīni janapadato anāharāpetvā attano santakameva nīharitvā mahādānaṃ deti. Amhehi pana ‘rājā na kiñci āharāpetī’ti na yuttaṃ tuṇhī bhavitum. Na hi rañño ghare dhanam akkhayadhamameva, amhesu ca adentesu ko añño

rañño dassati, handassa dhanam upasamharāmā”ti te gāmbhāgena ca nigambhāgena ca nagarabhāgena ca sāpateyyam samharitvā sakatāni pūretvā rañño upaharimsu. Tam sandhāya - “pahūtam sāpateyya”ntiādimāha.

347. Puratthimena yaññavāṭassāti puratthimato nagaradvāre dānasālāya puratthimabhāge. Yathā puratthimadisato āgacchantā khattiyānam dānasālāya yāguṃ pivitvā rañño dānasālāya bhuñjitvā nagaram pavisanti. Evarūpe tṭhāne paṭṭhapesuṃ. Dakkhiṇena yaññavāṭassāti dakkhiṇato nagaradvāre dānasālāya vuttanayeneva dakkhiṇabhāge paṭṭhapesuṃ. Pacchimuttaresupi eseva nayo.

348. Aho yañño, aho yaññasampadāti brāhmaṇā sappiādīhi tiṭṭhānagamanaṃ sutvā - “yam loke madhuram, tadeva samaṇo gotamo katheti, handassa yaññam pasamsāmā”ti tuṭṭhacittā pasamsamānā evamaḥamsu. Tuṇhībūto nisinnō hotīti upari vattabbamattham cintayamāno nissaddova nisinnō hoti. Abhiñānāti pana bhavam gotamoti idam brāhmaṇo parihārena pucchanto āha. Itarathā hi - “kiṃ pana tvam, bho gotama, tadā rājā ahosi, udāhu purohito brāhmaṇo”ti evam ujukameva pucchayamāno agāravo viya hoti.

Niccadānaanukulayaññavaṇṇanā

349. Atthi pana, bho gotamāti - idam brāhmaṇo “sakalajambudīpavāsīnam uṭṭhāya samuṭṭhāya dānam nāma dātuṃ garukam sakalajanapado ca attano kammāni akaronto nassissati, atthi nu kho amhākampi imamhā yaññā añño yañño appasamārambhataro ceva mahapphalataro cā”ti etamattham pucchanto āha. Niccadānānīti dhuvadānāni niccabhattāni. Anukulayaññānīti - “amhākam pitupitāmahādīhi pavattitānī”ti katvā pacchā duggatapuriṣehipi vaṃsaparamparāya pavattetabbāni yāgāni, evarūpāni kira sīlavante uddissa nibaddhadānāni tasmim kule daliddāpi na upacchindanti.

Tatridam vatthu - anāthapiṇḍikassa kira ghare pañca niccabhattasatāni dīyimsu. Dantamayasalākāni pañcasatāni ahesuṃ. Atha tam kulam anukkamena dālidhiyena abhibhūtam, ekā tasmim kule dārikā ekasalākato uddham dātuṃ nāsakkhi. Sāpi pacchā setavāhanarajjam gantvā khalam sodhetvā laddhadhaññena tam salākam adāsi. Eko therō rañño ārocesi. Rājā tam ānetvā aggamaheṣiṭṭhāne tṭhapesi. Sā tato paṭṭhāya puna pañcapi salākabhattasatāni pavattesi.

Daṇḍappahārāti - “paṭipāṭiyā tiṭṭhatha tiṭṭhathā”ti ujum gantvā gaṇhatha gaṇhathāti ca ādīni vatvā dīyamānā daṇḍappahārāpi galaggāhāpi dissanti. Ayam kho, brāhmaṇa, hetu...pe... mahānisaṃsatareñcāti. Ettha yasmā mahāyaññe viya imasmim salākabhatte na bahūhi veyyāvaccakarehi vā upakaraṇehi vā attho atthi, tasmā etaṃ appaṭṭhataram. Yasmā cettha na bahūnam kammacchedavasena piḷasaṅkhāto samārambho atthi, tasmā appasamārambhataram. Yasmā cetaṃ saṅghassa yitṭham pariccattam, tasmā yaññanti vuttam, yasmā pana chaḷaṅgasamannāgatāya dakkhiṇāya mahāsamudde udakasseva na sukaram puññābhisandassa pamāṇam kātuṃ, idaṇca tathāvidham. Tasmā tam mahapphalatarañca mahānisaṃsatareñcāti vedittabbam. Idam sutvā brāhmaṇo cintesi - idampi niccabhattam uṭṭhāya samuṭṭhāya dadato divase divase ekassa kammam nassati. Navanavo ussāho ca janetabbo hoti, atthi nu kho itopi añño yañño appaṭṭhataro ca appasamārambhataro cāti. Tasmā “atthi pana, bho gotamā”tiādimāha. Tattha yasmā salākabhatte kiccapariyosānam natthi, ekena uṭṭhāya samuṭṭhāya aññam kammam akatvā saṃvidhātabbameva. Vihāradāne pana kiccapariyosānam atthi. Paṇṇasālam vā hi kāretum koṭidhanam

vissajjetvā mahāvihāraṃ vā, ekavāraṃ dhanapariccāgaṃ katvā kāritaṃ
sattaṭṭhavassānīpi vassasatampi vassasahassampi gacchatīyeva. Kevalaṃ
jiṇṇapatitaṭṭhāne paṭisaṅkharaṇamattameva kātabbaṃ hoti. Tasmā idaṃ
vihāradānaṃ salākabhaddato appaṭṭhataṃ appasamārambhataṃ hoti. Yasmā
panettha suttantapariyāyena yāvadeva sītassa paṭighātāyāti ādayo navānisaṃsā
vuttā, khandhakapariyāyena.

“Sītaṃ uṇhaṃ paṭihanti, tato vālamigāni ca;
Sirimsape ca makase ca, sisire cāpi vuṭṭhiyo.

Tato vātāpo ghorō, sañjāto paṭihaññati;
Leṇatthañca sukhatthañca, jhāyituñca vipassitum.

Vihāradānaṃ saṅghassa, aggaṃ buddhena vaṇṇitaṃ;
Tasmā hi paṇḍito poso, sampassaṃ atthamattano;
Vihāre kāraye ramme, vāsayettha bahussute.

Tasmā annaṃ pānaṃ, vatthasenāsanāni ca;
Dadeya ujubhūtesu, vippasannena cetasā.

Te tassa dhammaṃ desenti, sabbadukkhāpanūdanaṃ;
Yaṃ so dhammaṃ idhaññāya, parinibbāti anāsavo”ti.

Sattarasānisaṃsā vuttā. Tasmā etaṃ salākabhaddato mahapphalataraṃ
mahānisaṃsataṃcāti veditabbaṃ. Saṅghassa pana pariccattattāva yaññoti vuccati.
Idampi sutvā brāhmaṇo cintesi - “dhanapariccāgaṃ katvā vihāradānaṃ nāma
dukkaraṃ, attano santakā hi kākaṇikāpi parassa duppariccajā, handāhaṃ itopi
appaṭṭhataṃ appasamārambhataṃ yaññaṃ pucchāmi”ti. Tato taṃ pucchanto
- “atthi pana bho”tiādimāha.

350-351. Tattha yasmā sakiṃ pariccattepi vihāre punappunaṃ
chādanakhaṇḍaphullappaṭisaṅkharaṇādivasena kiccaṃ atthiyeva, saraṇaṃ pana
ekabhikkhusa vā santike saṅghassa vā gaṇassa vā sakiṃ gahitaṃ gahitameva hoti,
natthi tassa punappunaṃ kattabbatā, tasmā taṃ vihāradānato appaṭṭhataṃ
appasamārambhataṃ hoti. Yasmā ca saraṇagamaṇaṃ nāma tiṇṇaṃ ratanānaṃ
jīvitapariccāgamayaṃ puññakammaṃ saggasampattiṃ deti, tasmā
mahapphalataraṃ mahānisaṃsataṃcāti veditabbaṃ. Tiṇṇaṃ pana ratanānaṃ
jīvitapariccāgavasena yaññoti vuccati.

352. Idaṃ sutvā brāhmaṇo cintesi - “attano jīvitaṃ nāma parassa pariccajitum
dukkaraṃ, atthi nu kho itopi appaṭṭhataro yaññaṃ”ti tato taṃ pucchanto puna “atthi
pana, bho gotamā”tiādimāha. Tattha pāṇātipātā veramaṇītiādisu veramaṇī nāma
virati. Sā tividdhā hoti - sampattavirati, samādānavirati setughātaviratīti. Tattha yo
sikkhāpadāni agahetvāpi kevalaṃ attano jātigottakulāpadesādīni anussarivā - “na
me idaṃ patirūpa”nti pāṇātipātādīni na karoti, sampattavatthum pariharati. Tato
ārakā viramati. Tassa sā virati sampattaviratīti veditabbā.

“Ajjatagge jīvitahetupi pāṇaṃ na hanāmi”ti vā “pāṇātipātā viramāmi”ti vā
“veramaṇiṃ samādiyāmi”ti vā evaṃ sikkhāpadāni gaṇhantassa pana virati
samādānaviratīti veditabbā.

Ariyasāvakānaṃ pana maggasampayuttā virati setughātavirati nāma. Tattha purimā dve viratiyo yaṃ voropanādivasena vītikkamitabbaṃ jīvitindriyādivatthu, taṃ ārammaṇaṃ katvā pavattanti. Pacchimā nibbānārammaṇāva. Ettha ca yo pañca sikkhāpadāni ekato gaṇhati, tassa ekasmiṃ bhinne sabbāni bhinnāni honti. Yo ekekaṃ gaṇhati, so yaṃ vītikkamati, tadeva bhijjati. Setughātaviratiyā pana bhedo nāma natthi, bhavantarepi hi ariyasāvako jīvitahetupi neva pāṇaṃ hanati na suraṃ pivati. Sacepissa suraṇca khīraṇca missetvā mukhe pakkhipanti, khīrameva pavisati, na surā. Yathā kiṃ? Koñcasakuṇānaṃ khīramissake udaye khīrameva pavisati? Na udakaṃ. Idamaṃ yonisiddhanti ce, idamaṃ dhammatāsiddhanti ca veditabbaṃ. Yasmā pana saraṇagamane diṭṭhiujukakaraṇaṃ nāma bhāriyaṃ. Sikkhāpadasamādāne pana viratimattakameva. Tasmā etaṃ yathā vā tathā vā gaṇhantassāpi sādhuṃ gaṇhantassāpi appaṭṭhataṛaṇca appasamārambhataṛaṇca. Pañcasīlasadisassa pana dānassa abhāvato ettha mahapphalatā mahānisaṃsatā ca veditabbā. Vuttaṇhetamaṃ -

“Pañcimāni, bhikkhave, dānāni mahādānāni aggaññāni rattaññāni vaṃsaññāni porāṇāni asaṃkiṇṇāni asaṃkiṇṇapubbāni na saṅkiyanti na saṅkiyissanti appaṭṭikuṭṭhāni samaṇehi brāhmaṇehi viññūhi. Katamāni pañca? Idha, bhikkhave, ariyasāvako pāṇātipātamaṃ pahāya pāṇātipātā paṭivirato hoti. Pāṇātipātā paṭivirato, bhikkhave, ariyasāvako aparimāṇānaṃ sattānaṃ abhayaṃ deti, averamaṃ deti abyāpajjamaṃ deti. Aparimāṇānaṃ sattānaṃ abhayaṃ datvā averamaṃ datvā abyāpajjamaṃ datvā aparimāṇassa abhayaṃ averassa abyāpajjhassa bhāgī hoti. Idamaṃ, bhikkhave, paṭhamaṃ dānaṃ mahādānaṃ...pe... viññūhīti.

Puna capamaṃ, bhikkhave, ariyasāvako adinnādānaṃ pahāya...pe... kāmesumicchācāraṃ pahāya...pe... musāvādaṃ pahāya...pe... surāmerayamajjapamādaṭṭhānaṃ pahāya...pe... imāni kho, bhikkhave, pañca dānāni mahādānāni aggaññāni...pe... viññūhīti.”

Idaṇca pana sīlapañcakaṃ - “attasinehaṇca jīvitasinehaṇca pariccajitvā rakkhissāmi”ti samādinnaṭṭāya yaññoti vuccati. Tattha kiñcāpi pañcasīlato saraṇagamaneva jeṭṭhakaṃ, idamaṃ pana saraṇagamaneva patiṭṭhāya rakkhitasīlavasena mahapphalanti vuttaṃ.

353. Idampi sutvā brāhmaṇo cintesi - “pañcasīlaṃ nāma rakkhituṃ garukaṃ, atthi nu kho aññaṃ kiñci īdisameva hutvā ito appaṭṭhataṛaṇca mahapphalataṛaṇcā”ti. Tato taṃ pucchanto punapi - “atthi pana, bho gotama”ti adimāha. Athassa bhagavā tividdhasīlapāriyāyamaṃ tithassa paṭhamajjhānādīnaṃ yaññānaṃ appaṭṭhataṛaṇca mahapphalataṛaṇca dassetukāmo buddhuppādato paṭṭhāya desanaṃ ārabhanto “idha brāhmaṇa”ti adimāha. Tattha yasmā heṭṭhā vuttehi guṇehi samannāgato paṭhamaṃ jhānaṃ, paṭhamajjhānādīsu titho dutiyajjhānādīni nibbattento na kilamati, tasmā tāni appaṭṭhāni appasamārambhāni. Yasmā panettha paṭhamajjhānaṃ ekaṃ kappamaṃ brahmaloke āyumaṃ deti. Dutiyamaṃ aṭṭhakappe. Tatiyamaṃ catusaṭṭhikappe. Catutthamaṃ pañcakappasatāni. Tadeva ākāsaṇaṇcāyatanādisamāpattivasena bhāvitamaṃ vīsati, cattālīsaṃ, saṭṭhi, caturāsīti ca kappasahassāni āyumaṃ deti; tasmā mahapphalataṛaṇca mahānisaṃsataraṇca. Nīvaraṇādīnaṃ pana paccaṇikānaṃ dhammānaṃ pariccattattā taṃ yaññanti veditabbaṃ.

Vipassanāññaṃampi yasmā catutthajjhānapariyosānesu guṇesu patiṭṭhāya nibbattento na kilamati, tasmā appaṭṭhamaṃ appasamārambhaṃ; vipassanāsukhasadisassa pana sukhasa abhāvā mahapphalaṃ. Paccaṇikakilesapariccāgato yaññoti.

Manomayiddhipi yasmā vipassanāñāṇe paṭiṭṭhāya nibbattento na kilamati, tasmā appaṭṭhā appasamārambhā; attano sadisarūpanimmānasamatthatāya mahapphalā. Attano paccaṇīkakilesapariccāgato yañño. Iddhividhaññādinipi yasmā manomayaññādīsu paṭiṭṭhāya nibbattento na kilamati, tasmā appaṭṭhāni appasamārambhāni, attano attano paccaṇīkakilesappahānato yañño. Iddhividham panettha nānāvidhavikubbanadassanasamatthatāya. Dibbasotaṃ devamanussānaṃ saddasavanasamatthatāya; cetopariyaññaṃ paresaṃ soḷasavidhacittajānanasamatthatāya; pubbenivāsānussatiññaṃ icchiticchitaṭṭhānasamanussaraṇasamatthatāya; dibbacakkhu icchiticchitarūpadassanasamatthatāya; āsavakkhayaññaṃ atipaṇītalokuttaramaggasukhanipphādanasamatthatāya mahapphalanti veditabbaṃ. Yasmā pana arahattato viṣiṭṭhataro añño yañño nāma natthi, tasmā arahattanikūṭeneva desanaṃ samāpento - “ayampi kho, brāhmaṇa”tiādimāha.

Kūṭadantaupāsakattapaṭivedanāvaṇṇanā

354-358. Evaṃ vutteti evaṃ bhagavatā vutte desanāya pasīditvā saraṇaṃ gantukāmo kūṭadanto brāhmaṇo - ‘etaṃ abhikkantaṃ bho, gotamā’tiādikaṃ vacanaṃ avoca. Upavāyatūti upagantvā sarīradarathaṃ nibbāpento tanusītaḷo vāto vāyatūti. Idañca pana vatvā brāhmaṇo purisaṃ pesesi - “gaccha, tāta, yaññavāṭaṃ pavisitvā sabbe te pāṇayo bandhanā mocehi”ti. So “sādhū”ti paṭissuṇitvā tathā katvā āgantvā “muttā bho, te pāṇayo”ti ārocesi. Yāva brāhmaṇo taṃ pavattiṃ na suṇi, na tāva bhagavā dhammaṃ desesi. Kasmā? “Brāhmaṇassa citte ākulabhāvo atthi”ti. Sutvā panassa “bahū vata me pāṇā mocitā”ti cittacāro vipasīdati. Bhagavā tassa vipasannamanataṃ ñatvā dhammadesanaṃ ārabhi. Taṃ sandhāya - “atha kho bhagavā”tiādi vuttaṃ. Puna ‘kallacitta’ntiādi ānupubbikathānubhāvena vikkhambhitaṇīvaraṇataṃ sandhāya vuttaṃ. Sesaṃ uttānatthamevāti.

Iti sumaṅgalavilāsinīyā dīghanikāyaṭṭhakathāyaṃ

Kūṭadantasuttavaṇṇanā niṭṭhitā.



ΠΑΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΑΥΤΗ ΤΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Η παρούσα μετάφραση αποτελεί μέρος του PaliVerse Project, της πρώτης πλήρους και ενιαίας αγγλικής μετάφρασης του Κανόνα Πάλι, μαζί με τα Σχόλια (Aṭṭhakathā) και τα Υποσχόλια (Ṭīkā) και συνοδεύεται από διαδραστικά εργαλεία μελέτης. Το PaliVerse είναι ένα έργο σε εξέλιξη. Οι μεταφράσεις που δημιουργούνται με τεχνητή νοημοσύνη βελτιώνονται συνεχώς μέσω αναθεωρήσεων και σχολίων από ειδικούς. Το παρόν κείμενο αποτελεί την πιο πρόσφατη μετάφραση κατά την ημερομηνία λήψης.

Ημερομηνία δημιουργίας PDF: 14 Σεπτεμβρίου 2026

ΠΩΣ ΝΑ ΠΑΡΑΘΕΣΕΤΕ ΤΗΝ ΠΗΓΗ

PaliVerse (2026). Σχόλια. Ο Κανόνας των Ομιλιών - Σχόλια. 1. Η συλλογή των μακρών ομιλιών - Σχόλια. 1. Σχόλια για το κεφάλαιο για το σύνολο της ηθικής. 5. Σχόλια για την ομιλία στον Κουτατάντα έχει ανακτηθεί από το paliverse.org

© 2026 The PaliVerse Project · Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος
Κέντρο Μελέτης και Πρακτικής Βουδισμού Τεραβάδα
Αστική Μη Κερδοσκοπική Εταιρεία εγγεγραμμένη στην Ελλάδα
Το παρόν PDF μπορεί να διανέμεται ελεύθερα για σκοπούς μελέτης και πρακτικής.

PaliVerse.org